

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822200084
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Kurjaková
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2022:5822200084.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Monikou Kurjakovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Y. M., nar. X.X.XXXX, K. M., nar. XX.X.XXXXX a C. Y., nar. XX.XX.XXXX, maloleté deti v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Námestove, IČO: 307 945 36, deti rodičov: matky - H. M., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX/XX, P., právne zastúpená: JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom so sídlom v Trstenej, Bernolákova 18, a otca - S. Y., nar. X.X.XXXX, bytom V. XXX, R. X. Y., právne zastúpený JUDr. Tomáš TAuber, advokát so sídlom Stará cesta 3139/6, Spišská Nová Ves, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom a udelenie súhlasu o povolenie zmeny priezviska mal. C. Y., a o návrhu otca na udelenie súhlasu o povolenie zmeny priezviska mal. Y. a mal. K. M., takto

rozhodol:

I. Maloletá Y. M., nar. XX.XX.XXXX, K. M., nar. XX.XX.XXXX a C. Y., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky s tým, že maloleté deti budú zastupovať a spravovať ich majetok obaja rodičia.

II. Otec maloletých detí S. Y., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. Y. M., nar. XX.XX.XXXX sumou po 170 Eur mesačne, na výživu mal. K. M., nar. XX.XX.XXXX sumou po 140 Eur mesačne a na výživu mal. C. Y., nar. XX.XX.XXXX sumou po 130 Eur mesačne, vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom 14.07.2021.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh matky z a m i e t a.

IV. Zameškané výživné za obdobie od 14.07.2021 do vyhlásenia rozsudku, ktoré vzniklo otcovi v celkovej výške 1 588,56 Eur súd u m o ž ň u j e otcovi splácať v splátkach po 130 Eur mesačne s tým, že v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky zameškaného výživného sa stane splatným celý dlh zameškaného výživného.

V. Súd d á v a matke maloletých detí H. M., nar. XX.XX.XXXX súhlas na podanie žiadosti príslušnému správneému orgánu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa C. Y., nar. XX.XX.XXXX z priezviska „Y.“ na priezvisko „M.“.

VI. Súd návrh otca na zmenu priezviska maloletej Y. M., nar. XX.XX.XXXX a K. M.Č., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

VII. Otec maloletých detí j e o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi nasledovne:

- počas letných prázdnin a to v dobe od 01.07. od 15:00 hod. do 14.07. do 17:00 hod. a v dobe od 01.08. od 15:00 hod. do 14.08. do 17:00 hod.,
- počas Vianočných sviatkov každý párný rok v čase od 24.12. od 15:00 hod. do 26.12. do 17:00 hod. a každý nepárný rok v čase od 31.12. od 15:00 hod. do 02.01. do 17:00 hod.,
- počas jarných prázdnin každý párný rok a to od pondelka od 15:00 hod. do soboty do 17:00 hod.

s tým, že matka maloleté deti otcovi odovzdá v mieste bydliska otca a otec maloleté deti matke odovzdá v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť.

VIII. Otec maloletých detí je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým K. M., nar. XX.XX.XXXX a s maloletým C. Y., nar. XX.XX.XXXX počas Veľkonočných sviatkov každý nepárny rok v čase od piatku od 15:00 hod. do utorka do 12:00 hod. s tým, že matka maloleté deti otcovi odovzdá v mieste bydliska otca a otec maloleté deti matke odovzdá v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne pripraviť.

IX. Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným súdu dňa 07.01.2022 matka maloletých detí žiadala, aby súd mal. deti- Y., K. a C. zveril do jej osobnej starostlivosti a otca mal. detí zaviazal prispievať na výživu mal. Y. sumou 190,- Eur mesačne, mal. K. sumou 170,- Eur mesačne a mal. C. sumou 160,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 19.08.2021. Ďalej žiadala, aby súd určil, že matka má právo mal. detí zastupovať a spravovať ich majetok a tiež žiadala priznať náhradu trov konania.

2. Podaný návrh odôvodnila tým, že s odporcom sa im po cca dvojročnej známosti narodila dcéra Y. M., mal. syn K. M. a najmladší syn mal. C. Y.Á. sa narodil dňa 18.08.2016. Pred narodením najstaršej dcéry Y. s odporcom žili v dĺžke 2 rokov v spoločnej domácnosti u rodičov odporcu. Po narodení Y. sa presťahovali do Habovky, kde spolu žili ako rodina približne 6 rokov. Keď najmladší syn C. dovšil 2 roky, otec opustil spoločnú domácnosť a opäť sa vrátil do domácnosti svojich rodičov. Momentálne matka žije spolu s maloletými deťmi v dome starých rodičov zo strany matky, v jednej zo samostatných bytových jednotiek. Matka otca opakovane žiadala, aby prispieval na výživu maloletých detí sumou vyššou ako súčasne prispieva, avšak otec na tieto požiadavky nereagoval a z jeho strany nie je vôľa zabezpečovať potreby maloletých detí. Od času, kedy otec maloletých opustil spoločnú domácnosť t.j. v roku 2018, mal. deti otca navštívili počas letných prázdnin v roku 2019 a tiež v roku 2020 a už ďalej neprejavujú záujem tam dlhodobo tráviť čas. Po opustení spoločnej domácnosti otcom maloletých detí, sa otec vôbec neinformuje o tom, ako sa majú maloleté deti ani sa nijakým spôsobom nepodieľa na ich výchove, neprejavuje o maloleté deti žiadny záujem, vôbec ich nenavštevuje, nekontaktuje ich, ani telefonicky, nezaujíma sa o ich potreby, zdravotný stav, nekupuje im žiadne darčeky. Matka ďalej uviedla, že je zamestnaná ako pomocná sila v kuchyni v reštaurácii B. v Trstenej a jej pracovný čas je rozvrhnutý na krátky a dlhý týždeň. Jej priemerný mesačný príjem zo mzdy predstavuje sumu okolo 630,- eur. Pokiaľ ide o jej mesačné výdavky, tieto uviedla nasledovné : výdavky súvisiace s užívaním rodinného domu zahrnuté položky: nájomné 120,- eur /nájom, elektrická energia, plyn, voda a stočné/; internet a TV 6,- eur, (ostatné výdavky súvisiace s rodinným domom / miestne dane a poplatky, poistenie, výdavky spojené s údržbou/ uhrádzajú jej rodičia); ďalej čistiace prostriedky 30,-eur; výdavky súvisiace s užívaním automobilu / zahrnutá položka: pohonné hmoty 100,- eur/, hygienické potreby 15,- eur, výdavky súvisiace s ošatením 10,- eur, zdravotná starostlivosť 15,- eur, strava 180,- eur, telefón 30,- eur, investičné poistenie 30,- eur; splácanie spotrebného úveru /kúpa pozemku/ poskytnutého Všeobecnou úverovou bankou, a.s., vo výške 318,11,-eur a úveru poskytnutého Prvou stavebnou sporiteľňou, v ktorom som v postavení spoludlžníka, vo výške 425,84,- eur; mesačné výdavky pre mal. dcéru Y. sú nasledovné: strava 90,- eur, školská jedáleň 30,20,- eur, cestovné 5,- eur, ošatenie/obuv 30,- eur, drogéria/hygienické potreby 5,- eur, zdravotná starostlivosť 10,- eur, školské potreby 15,- eur, telefón 4,- eur; mesačné výdavky pre mal. syna K. sú nasledovné: strava 50,- eur, školská jedáleň 28,60,- eur, školský klub 8,- eur, cestovné 5,- eur, ošatenie/obuv 20,- eur, drogéria/hygienické potreby 5,- eur, zdravotná starostlivosť 10,- eur, školské potreby 10,- eur; mesačné výdavky pre mal. syna C. sú nasledovné: strava 50,- eur, strava v materskej škôlke 8,40,- eur, ošatenie/obuv 20,- eur, drogéria/hygienické potreby 5,- eur, zdravotná starostlivosť 10,- eur; ďalej moje ročné výdavky sú nasledovné: povinné zmluvné poistenie automobilu 31,84,- eur, výdavky spojené s údržbou automobilu (najmä STK, EK, servisná prehliadka, náhradné diely a iné) 60,- eur; ročné výdavky pre mal. dcéru Y. sú nasledovné: ZRPŠ 10,- eur, detské aktivity a záujmové činnosti / tanečný/ 5,- eur, nákup darčiekov pri príležitosti sviatkov, narodenín a menín 50,- eur; ročné výdavky pre mal. syna K. sú nasledovné: ZRPŠ 10,- eur, nákup darčiekov pri príležitosti sviatkov, narodenín a menín 50,- eur; ročné výdavky pre mal. syna C. sú nasledovné: ZRPŠ 11,- eur, nákup darčiekov pri príležitosti sviatkov, narodenín a menín 50,- eur. Otec maloletých detí pracuje ako rušňovodič v

štátnom podniku ZSR. Jeho priemerný mesačný príjem zo mzdy predstavuje sumu okolo 900,- eur. Podľa tvrdení matky otec vo svojom voľnom čase zarába, a to vo firme, ktorá ponúka vodoinštalácie a kúrenárske služby. Býva v rodinnom dome so svojimi rodičmi na východe Slovenska v dedine Teplička. V súčasnosti otec mesačne prispieva sumou vo výške 530,- eur, z ktorej časť vo výške 300,- eur je určená na výživu maloletým deťom a časť 230,- eur je určená na splácanie úveru poskytnutého Prvou stavebnou sporiteľňou.

3. K podanému návrhu matka pripojila rodné listy mal. detí (čl. 7 až 10) a rozhodnutie Centra právnej pomoci Tvrdošín zo dňa 19.08.2021, ktorým jej bol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci (čl. 10).

4. Otec sa podaním, súdu doručeným dňa 14.03.2022 (čl. 25) vyjadril k návrhu matky, pričom tento vo veci uviedol, že s podaným návrhom matky nesúhlasí a jej tvrdenia považuje za nepravdivé. Uviedol, že svoje deti má rád, avšak zvýšenie výživného považuje za neprimerané s poukazom na jeho mesačný príjem. Poukázal na skutočnosť, že po rozchode s matkou jej zanechal zariadenie bytu a potom ju ešte isté obdobie finančne podporoval. Navrhol, aby výška výživného ostala pri terajšom stave, t.j. 100 Eur na každé dieťa. Ďalej žiadal o určenie styku s mal. deťmi, keďže podľa jeho tvrdení matka mal. deťom bráni tak v telefonickom ako aj osobnom styku.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 24.03.2022 (čl. 28 spisu) bolo zistené, že matka spoločne s deťmi býva v rodinnom dome v Habovke, ktorý patrí starým rodičom matky (títo s nimi byvajú na prízemí rodinného domu). Rodinný dom je plne zariadený, udržiavaný na požadovanej hygienickej úrovni a všetky mal. deti majú svoje miesto na spánok, učenie a hry. Matka mal. detí pracuje v penzióne „B.“ v Zázrivej ako kuchárka, jej mesačný príjem je cca 630 eur. Mesačne platí nájomné 120 eur, internet a TV 6 eur, pohonné hmoty 100 eur, hygiena 30 eur, mobil 30 eur, zdravotná starostlivosť 15 eur, úver vo výške 318, 11 eur, úver v stavebnej sporiteľni 425,84 eur, obedy pre mal. deti spolu : 67,2 eur, ostatné sú výdavky na ošatenie, stravu, ZRPŠ. Mal. Y. je piatačka, jej dochádzka do školy je výborná, prospech jej kazí angličtina, inak sa učí dobre. Chodí na tanečný krúžok. Rešpektuje usmernenia matky, nie sú s ňou žiadne výchovné problémy. Mal. K. a mal. C. chodia pravidelne do školy a škôlky. Ráno do školy a škôlky vozí mal. deti babka a privezie ich aj späť domov. Mal. K. navštevuje Základnú školu v Habovke, má výbornú školskú dochádzku a aj prospech, rád pomáha v domácnosti, najradšej hráva futbal, nosí okuliare. Mal. C. chodí do škôlky do predškolskej triedy, ktorú navštevuje pravidelne, je živší, rád rozpráva a zabáva ostatných aj on nosí okuliare inak sú mal. deti zdravé. Otec mal. detí, nebýva s deťmi v jednej domácnosti, žije v Tepličke nad Váhom, prispieva na mal. deti sumou 300 eur mesačne a aj sa s deťmi stretáva. Všetky tri deti majú jedného otca, S. Y., aj keď priezvisko po otcovi má len najmladší C.. Otec pracuje ako rušňovodič a jeho mesačný príjem je 900 eur. S mal. deťmi sa stretáva a výživné platí pravidelne. Mesačne platí stavebné sporenie 230 eur, 80 eur spláca úver. Pravidelne prispieva na stravu a domácnosť rodičom vo výške 250 eur. So zvýšením výživného otec nesúhlasí, lebo bolo naposledy pred dvomi rokmi. Otec by však požadoval upraviť súdom stretávanie sa s mal. deťmi.

6. Matka mal. detí doručila dňa 02.02.2022 tunajšiemu súdu aj návrh na udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o povolenie zmeny priezviska maloletého C. Y., nar. XX.XX.XXXX na priezvisko „M.“, pričom tento návrh je vedený na tunajšom súde pod sp. zn. 13P/3/2022. Uznesením Okresného súdu Námestovo č.k. 13P/3/2022-31 zo dňa 08.04.2022 súd spojil na spoločné konania veci vedené na súde pod sp. zn. 13P/3/2022 konanie o udelenie súhlasu matky na zmenu priezviska mal. dieťaťa a vec vedenú na tunajšom súde pod sp. zn. 3P/1/2022 o úpravu práv a povinností k mal. deťom, s tým, ďalej budú vedené pod spisovou značkou 3P/1/2022.

7. Návrh, ktorým sa matka mal. detí domáha udelenia súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska mal. C., matka odôvodnila tým, že s odporcom majú tri spoločné deti: mal. Y., mal. K. a mal. C.. Keďže v čase narodenia maloletých detí neboli ich rodičia zosobášení, po sústavnom naliehaní odporcu sa spoločne dohodli, že maloletý syn C. nadobudne priezvisko otca- Y., s tým, že do dvoch rokov od narodenia maloletého sa rodičia zosobášia. Títo však od narodenia mal. C. nežijú v spoločnej domácnosti a odporca podľa názoru matky neprejavuje o maloleté deti záujem (nenavštevuje ich, nekontaktuje ich, nekupuje im darčeky a podobne). Nakoľko matka a mal. deti Y. a K. majú spoločné priezvisko matky, mal. C. postupne začína negatívne chápať rozdielne priezviská, čím je maloletý neustále konfrontovaný aj v kolektíve detí v materskej škole, ktorú navštevuje. Vzhľadom na to, že otec sa o maloletého nezaujíma a matka maloletého stratila akýkoľvek citový vzťah jednak k odporcovi a jednak k jeho priezvisku, má záujem na tom, aby bolo maloletému C. zmenené jeho súčasné priezvisko.

8. Dňa 06.06.2022 (čl. 89) doručil otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrenie k podaným návrhom matky, ktorým o.i. navrhol, aby mu súd udelil súhlas k podaniu žiadosti o povolenie zmeny priezviska mal. Y. M., z priezviska „M.“ na priezvisko „Y.“ a tiež, aby mu súd udelil súhlas k podaniu žiadosti o povolenie zmeny priezviska mal. K. M., z priezviska „M.“ na priezvisko „Y.Š.“. Návrh matky o zmenu priezviska mal. C. z priezviska „Y.“ na priezvisko „M.“ navrhol zamietnuť.

9. Súd v danej veci vykonal pojednávanie dňa 08.06.2022 za osobnej prítomnosti navrhovateľky, právneho zástupcu navrhovateľky, odporcu a jeho právneho zástupcu a kolízneho opatrovníka. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a odporcu a dané pojednávanie odročil za účelom výsluchu mal. detí. Z výsluchu matky súd zistil, že rodičia mal. detí od roku 2018 nežijú v spoločnej domácnosti. Od doby ako otec opustil spoločnú domácnosť, tak na mal. deti prispieval na účet sumy od 130 do 700 Eur mesačne (uvedené preukazuje predložený výpis z banky) s tým, že na výživné podľa dohody z týchto finančných prostriedkov mala byť vyčlenená suma 300 Eur mesačne. Zvyšok peňazí mal byť určený na úver v PSS, ktorý sa spláca vo výške 425,84 Eur a ktorý mal podľa ich dohody otec platiť celý sám, avšak od augusta 2021 ho otec neplatí celý, ale platí iba jeho zhruba polovicu v sume 230 Eur. Druhú polovicu musí splácať matka aj napriek tomu, že sa jedná o úver, ktorý bol použitý na rekonštrukciu rodinného domu rodičov otca mal. detí. Čo sa týka príjmov matky mal. detí, tak táto pracuje ako pomocná sila v kuchyni v penzióne B. v Terchovej, kde dochádza do práce každý deň s čím sú spojené výdavky na benzín. Jej mesačný príjem je vo výške 620 Eur v čistom, pričom iný príjem nemá. Z tohto príjmu nie je schopná zvládať výdavky na domácnosť a na mal. deti. Pokiaľ ide o výdavky, tak matka odkázala na výdavky uvedené v podanom návrhu, ktoré ďalej bližšie špecifikovala aj v prehľadnej tabuľke na čl. 236 spisu. . Pokiaľ ide o styk otca s mal. deťmi, matka uviedla, že deti k nemu vozila na aute. Bolo to zhruba každý druhý až tretí mesiac, podľa toho ako chceli deti. Naposledy tam boli cez jarné prázdniny v marci 2022, keď som ich tam odviezla na základe ich požiadavky a odovzdala som ich otcovej mame, ktorá sa podľa mojich informácií celú dobu jedného týždňa starala. Otec na výživu detí viac menej prispieva pravidelne, ale je tam aj mesiac kedy poslal sumu len 90 Eur. K priezviskám mal. detí uviedla, že navrhuje vypočítať mal. deti v rámci úpravy zmeny priezviska, nakoľko mal. Y. ani K. so zmenou priezviska nesúhlasia. Pokiaľ ide o mal. C., tak tento rovnako chce, aby sa volal ako jeho matka a jeho súrodenci. Otec v rámci svojej výpovede na súde dňa 08.06.2022 uviedol, že pracuje ako rušňovodič v Ž. v H. Š. a do práce dochádza autom. Ako rušňovodič dosahuje príjem v priemere v čistom 960 Eur, ale je to rôzne v závislosti od prípadných nadčasov, iný príjem nemá. Čo sa týka výdavkov, tak na deti platí výživné v sume 300 Eur mesačne, ďalej stavebné a polovicu úveru ako uviedla matka v sume 230 Eur mesačne. Má viacero záväzkov voči nebankovým subjektom, iné výdavky v sume 180 Eur mesačne a výdavky na mobil v sume 55 Eur mesačne. Žije v rodinnom dome spolu s rodičmi, so sestrou, švagrom, ich dieťaťom a mladším bratom, ktorý je SZČO, má k dispozícii 1 izbu. Rodičia platia elektrinu 142 Eur mesačne, vodu 60 Eur ročne, kúrenie 700 Eur ročne a komunálny odpad 20 Eur na osobu ročne. Otec podľa vlastného vyjadrenie svojim rodičom na bývanie a stravu prispieva iba vtedy keď mu to „vydá“. S deťmi sa stretáva iba počas prázdnin v priebehu školského roka a to takým spôsobom, že mu ich matka dovezie. Počas roka 2022 deti boli uňho počas jarných prázdnin, ale bývali 2 dni u jeho brata. Cez letné prázdniny 2021 boli u neho 2 týždne v júli a 2 týždne v auguste. S deťmi je v kontakte zriedkavo cez messenger a to tak, že napíše dcéra a táto na neho niekedy zareaguje, ale je to málokedy, pretože sa bojí ako by na to reagovala matka.

10. Ďalšie pojednávanie bolo vykonané dňa 23.06.2022, na ktorom rozhodol súd vo veci samej, za osobnej prítomnosti navrhovateľky, jej právneho zástupcu, otca, právneho zástupcu otca, kolízneho opatrovníka, a to po výsluchu maloletých detí.

11. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“), Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté

dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 300/1993 Zz. o mene a priezvisku (ďalej len „Zákon o mene a priezvisku“), štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo, ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, 2) prípadne, ak rodičia nie sú spolu zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

Podľa § 6 ods. 1 Zákona o mene a priezvisku, zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 8 Zákona o mene a priezvisku, zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

Podľa § 11 ods. 3 písm. a/ Zákona o mene a priezvisku, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

13. Súd vzhľadom na podaný návrh navrhovateľky- matky mal. detí rozhodoval o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom s tým, že bolo zrejmé, že rodičia maloletých detí neboli manželmi, navyše ide o rodičov, ktorí nežijú v súčasnosti v spoločnej domácnosti, pričom súčasťou úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je aj rozhodnutie o tom, komu budú maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti, kto ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, určenie výšky výživného tomu z rodičov, ktorému maloleté deti neboli zverené do osobnej starostlivosti a úpravy styku tohto rodiča s maloletými deťmi.

14. Súd tak po vykonanom dokazovaní výrokom I. zveril maloleté deti- mal. Y., mal. K. a mal. C. do osobnej starostlivosti matky s tým, že mal. deti budú zastupovať a spravovať ich majetok obaja rodičia. Z vykonaných dôkazov mal súd preukázané, že mal. deti žijú v spoločnej domácnosti s matkou v dome starých rodičov zo strany matky a tieto sú v celodennej starostlivosti matky od roku 2018, a teda od doby kedy odporca- otec mal. detí odišiel zo spoločnej domácnosti. Matka sa o mal. detí riadne stará a vo výkone tejto jej starostlivosti neboli zistené doteraz žiadne nedostatky. Maloleté deti majú v domácnosti v ktorej s matkou žijú, vytvorené vhodné podmienky na zdravý rast a vývin. Súd teda dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí, aby boli zverení do osobnej starostlivosti matky, napokon samotný otec so zverením mal. detí matke súhlasil.

15. Pokiaľ ide o výšku výživného na mal. deti, výrokom II. rozsudku súd zviazal otca k povinnosti prispievať na výživu mal. detí sumou po 170 Eur mesačne na mal. Y., sumou po 140 Eur mesačne na mal. K. a sumou po 130 Eur mesačne na mal. C. a to z nasledovných dôvodov:

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné živiť sa samé. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, pričom pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri výške výživného na maloletého, súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, a to výpoveďou účastníkov konania ako aj listinných dôkazov, ktoré títo súdu predložili. Súd pri rozhodovaní o výške výživného vzal do úvahy aj to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o deti osobne stará a aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa.

Matka sa v čase podania návrhu a v čase vyhlásenia rozsudku osobne stará o maloleté deti, jej príjem pozostáva z mesačnej mzdy vo výške cca 620 Eur a táto mesačne poberá prídavky na mal. deti vo výške cca 70 Eur. Výdavky na maloleté deti, ktoré matka deklarovala pozostávali z položiek ako hygienické potreby, výdavky súvisiace s ošatením, zdravotná starostlivosť o mal. deti, strava, telefón, poplatky na školu a škôlku, vreckové, pričom v podanom návrhu podrobne rozpísala tieto výdavky na každé mal. dieťa (čl. 3+ čl. 236 spisu) a tiež súdu predložila listinné dôkazy, ktoré preukazujú vykonané nákupy a teda výdavky súvisiace s deťmi, najmä strava, ošatenie, lieky a pod. Tvrdila, že finančne jej vypomáhajú jej rodičia, a to najmä s výdavkami súvisiacimi s užívaním rodinnému domu.

Súd rozpočítal výdavky týkajúce sa len mal. detí tak ako boli tieto vyššie uvádzané matkou (čl. 236) (základné a nevyhnutné výdavky, najmä strava v škole, drogéria, zdravotné náklady, cestovné, doučovania, knihy, školské potreby), pričom tieto vyšli pri nevyhnutných položkách mesačne minimálne nasledovne: na mal. Y. v sume 118,50 Eur, a na mal. K. a C. v sume po 64,10 Eur. K týmto výdavkom súd pripočítal alikvótne časti výdavkov matky súvisiacich so stravou v domácnosti, ubytovanie v dome, internet v domácnosti.

U otca bolo zistené, že ten je zamestnaný v Ž. v H. Š. ako rušňovodič s mesačným príjmom cca 960 Eur. Mesačne prispieva na mal. deti spolu sumou 300 Eur, platí úver vo výške 230 Eur, výdavky na telefón vo výške 57 Eur (čl. 242 spisu). Otec predložil súdu rozhodnutia súdov, ktorými mu bola uložená povinnosť zaplatiť v prospech nebankových subjektov istinu 3.415,44 Eur (čl. 102) a 2.690,15 Eur (čl. 106). Súd zohľadnil nevyhnutné výdavky otca na bývanie, a teda čiastku, ktorú by mal prispievať svojej matke mesačne ako tvrdil v sume 45 Eur, tiež vyššie uvedené splátky úverov spolu vo výške 180,- Eur (100,- a 80,- Eur), nakoľko z výpovedí rodičov mal preukázané, že išlo o úvery, ktoré boli brané počas ich spoločného spoluzitia a finančné prostriedky z nich získané boli použité v spoločnej domácnosti, tiež výdavky v súvislosti s jeho dopravou do práce - 95 eur a stravou v práci- 63 Eur. Otcovi však ako na jeho nevyhnutné výdavky súd neprihliadol na výdavky na mobil, ktoré tento uvádzal až v sume 57 eur (keďže ide o pomerne vyššiu položku, kde podľa názoru súdu, ak otec „počíta každé euro“, ktorý dojem sa snažil otec navodzovať počas celého konania, tak ide o sumu, ktorú by mohol vynakladať mesačne aj v menšej výške v podobe nevyhnutného kreditu a nie rovno paušálu, preto súd na ňu neprihliadol). Tiež súd neprihliadol na splátky stavebného úveru, ktorý otec spláca momentálne vo výške 230 Eur mesačne, keďže v konaní bolo zistené, že stavebný úver v 1. stavebnej sporiteľni, ktorý si brali obaja rod. mal. detí počas ich vzťahu bol použitý v prevažnej miere na rekonštrukciu rod. domu otcových rodičov, navyše na rekonštrukciu (výstavbu) bytovej jednotky v tomto rod. dome v ktorej otec v súčasnosti ani nebýva, ale ktorú obýva jeho sestra s rodinou. Ak časť finančných prostriedkov v sume 1600 bolo použitých na vyplatenie úveru matky (čl. 249) a časť na vyplatenie úveru, ktorý mal otec (2000 Eur) a časť na nákup bytového zariadenia (čl. 242), tak podľa názoru súdu matka tým, že spolusplácala mesačne polovicu tohto úveru, ktorý bol braný vo výške 22.000 Eur a ktorý bol zhodne podľa vyjadrenia oboch rodičov použitý vo zvyšnej časti na rekonštrukciu vyššie uvedenej bytovej jednotky v rod. dome rodičov, tak matka prevažnú časť, ktorá bola vyplatená na úhradu jej dlhu už zaplatila (keďže platila sumu 230 Eur mesačne od 8/2021, minimálne do konca 6/2022). V ďalšom tak podľa názoru súdu nejde o nevyhnutný výdavok na ktorý by súd musel prihliadať v súvislosti s riešením nevyhnutnej bytovej otázky otca. Otcovi tak po odpočítaní vyššie uvedených nevyhnutných mesačných výdavkov zostane z jeho mesačného príjmu k dispozícii suma vo výške 577 Eur z ktorej sumy bude schopný zaplatiť mesačne výživné na svoje 3 mal. deti vo výške spolu 440 Eur o ktoré nevykonáva prevažnú časť roka, a ani mesiaca osobnú starostlivosť, pričom stále aj po zaplatení tohto výživného mu zostane suma 137 Eur, ktorú môže použiť ako výdavky na zakúpenie si stravovania mimo svojej práce. Súd tak pri

určení výšky výživného prihliadal najmä na nepravidelnosť styku otca s deťmi a na fakt, že starostlivosť zabezpečuje matka a táto sa podieľa momentálne vo vyššej miere na výdavkoch na mal. detí. Vzhľadom na uvedené súd skonštatoval, že je v schopnostiach ako aj možnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí, tak ako je to uvedené vo výroku II. tohto rozhodnutia, a to k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc odo dňa 14.07.2021, t.j. odo dňa keď bola matke priznaná rozhodnutím Centra právnej pomoci právna pomoc a teda nie odo dňa podania návrhu s poukazom na ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého právo na výživné možno priznať odo dňa začatia súdneho konania, na mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Konanie na súde začalo podaním návrhu dňa 07.01.2022, avšak rodičia mal. detí nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2018, otec na deti prispieval sumou spolu 300,- Eur, pričom matka sa s ním na vyššom výživnom pokúšala dohodnúť. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa výživného súd návrh matky zamietol (III. výrok), pričom prihliadal najmä na príjmy otca a jeho nevyhnutné základné výdavky.

16. Nakoľko súd zaviazal otca plnením vyživovacej povinnosti počnúc odo dňa 14.07.2022, t.j. odo dňa podania návrhu matky na Centrum právnej pomoci, vznikol otcovi od 14.07.2022 do dňa vyhlásenia rozsudku nedoplatok na výživnom v celkovej výške 1.588,59 Eur, ktoré súd umožnil otcovi splácať v splátkach po 130,- Eur mesačne, ktoré je otec povinný platiť popri bežnom výživnom, pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia, čo i len jednej z nich, berúc do úvahy jeho schopnosti, možnosti a súčasne majetkové pomery. Uvedené je upravené výrokom IV. rozsudku. Výšku nedoplatku súd určil nasledovne - otec prispieval na výživu mal. detí mesačne sumou po 100,- Eur na každé dieťa, v mesiaci júl 2022 sumou 90,- Eur, pričom celkovo matke zaplatil sumu 3.390,- Eur, pričom mal zaplatiť sumu 4.975,56 Eur (4.978,56 Eur -3.390 Eur= zameškané výživné).

17. Pokiaľ ide o vzájomný návrh matky a otca na udelenie súhlasu na podanie žiadosti príslušnému správnomu orgánu na zmenu priezvisk ich mal. detí tak ako je to uvedené vyššie (bod 6. až 8. odôvodnenia rozsudku), k tomuto súd uvádza nasledovné:

18. Ustanovenie § 6 ods. 1 Zákona o mene a priezvisku uvažuje aj o možnosti povoliť zmenu priezviska, ak ide o priezvisko hanlivé, čo tento prípad nepochybne nie je, a z dôvodov hodných osobitného zreteľa, pričom matka poukazuje najmä na skutočnosť, že starší súrodenci mal. C. majú odlišné priezvisko ako on (a rovnaké ako matka mal. C.) a tiež, že odporca o mal. deti neprejavuje záujem, nezaujíma sa o ich potreby, nekontaktuje ich, nekupuje im žiadne darčeky. V uvedenom prípade súd pri rozdielnych návrhoch rodičov v tejto oblasti vychádzal predovšetkým z názoru mal. detí, ktorých by sa táto zmena priezviska týkala, pričom podľa zistení súdu pri výsluchu maloletých detí, a to mal. Y. a mal. K.C. bolo zistené, že títo nesúhlasia so zmenou priezviska z priezviska „M.“ na priezvisko „Y.“. Súd tak aj s poukazom na ich vek prihliadal na ich vyslovený názor, keďže ide o deti vo veku 11 a 8 rokov, teda o deti ktoré podľa názoru súdu sú spôsobilé prejsť svoj názor na danú záležitosť. Pokiaľ ide o výpoveď mal. Adama, ktorý sa vyjadril, že chce používať otcove priezvisko, tak tu súd dáva do pozornosti, že ide o dieťa vo veku 6 rokov, ktoré sa súdu javilo ako pomerne živé a vzhľadom na svoj vek ani dostatočne duševne nevypelá, aby pochopilo význam daného konania, čo by vyplývalo aj z jeho celkového prejavu v rámci jeho výsluchu, ktorý bol uskutočnený na pojednávaní dňa 23.6.2022. Ako už bolo vyššie uvedené mal. deti žijú s ich matkou, pričom mal. C. má rozdielne priezvisko ako jeho matka a ostatní najbližší členovia jeho rodiny, s ktorými žije v spoločnej domácnosti. Významným dôvodom pre zmenu priezviska mal. C. na priezvisko matky je podľa názoru súdu skutočnosť, že deti tých istých rodičov majú rozdielne priezviská, čo je v rozpore s najlepším záujmom detí tak, aby deti medzi sebou nepociťovali rozdiely a aby sa tieto rozdiely ešte neprehlbovali a tak neohrozovali zdravý psychický vývin detí a tiež kvalitu súrodeneckého vzťahu medzi nimi. Ako už bolo spomenuté mal. C. je ešte v útlom veku, v ktorom si neuvedomuje rozdiely v priezvisku tak ako jeho starší súrodenci. Nárastom veku či nástupom do školy, by tieto problémy mohli nastať. Dieťa by kvôli tomu mohlo byť v psychickej nepohode a rozdielnosť priezvisk by v ňom mohlo vyvolať obavy, či rodič s ktorým nemá rovnaké priezvisko ako jeho súrodenci, o neho stojí. Rozdielne priezviská u oboch detí môžu u nich vyvolať pochybnosti o ich rovnocennosti. Je preto v najlepšom záujme mal. C., aby došlo k zjednoteniu priezvisk s jeho staršími súrodencami. Vychádzajúc zo všetkých týchto skutočností je potrebné konštatovať, že v záujme dieťaťa, jeho dobrého psychického vývoja, je vytvorenie stabilného rodinného prostredia, v ktorom má celá rodina rovnaké priezvisko, pričom maloletý vníma rodinu, v ktorej vyrastá, prijíma vzory správania, v ktorej mu poskytujú ochranu a pomoc. Na základe všetkých týchto skutočností súd dospel k záveru, že je v záujme maloletého, aby niesol rovnaké priezvisko, ako jeho matka, súrodenci a členovia rodiny matky,

s ktorými žije. Pre dieťa sa zároveň získaním spoločného priezviska vytvorí stabilita, dieťa získa pocit, že do rodiny patrí a je nevyhnutnou súčasťou tejto rodiny. Súd má za to, že zmena priezviska je v záujme maloletého C. a preto udelil namiesto otca súhlas matke na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého C.. Udelením súhlasu matke otec svoje rodičovské práva nestráca, ani to nijakým spôsobom neohrozuje jeho postavenie otca. Rešpektujúc názor mal. detí Y. a mal. K., ktorý zmenu priezviska vyslovene odmietli, súd návrh otca na zmenu priezvisk týchto mal. detí zamietol (VI. výrok).

19. Súd taktiež upravil styk otca s mal. deťmi (výrok VII. a VIII. rozsudku), pričom súd má za potrebu zdôrazniť, že styk rodiča s maloletým dieťaťom sa uskutočňuje predovšetkým v záujme dieťaťa a nie rodičov. Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zaistiť v čo najväčšej miere vytváranie a udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového putá k oboj rodičom, aby dieťa pokiaľ možno v minimálnej miere pociťovalo výchovu neúplnej rodiny. Práve s poukazom na uvedené upravil styk mal. detí s otcom, ktorý doteraz upravený nebol tak, aby deti malo možnosť tráviť s otcom prázdniny a sviatky, pričom pri určení styku súd rešpektoval dohodu rodičov ohľadne styku mal. detí s otcom, tak ako sa dohodli na pojednávaní dňa 23.06.2022.

20. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. V danom prípade súd nemal za to, žeby boli splnené podmienky ustanovené v ust. § 55 Civilného mimosporového poriadku, a teda, žeby bolo možné priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 364 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania - § 365 ods. 1 až 3 CSP.

Toto rozhodnutie je v časti o výživnom vykonateľné doručením (§ 44 Civilného mimosporového poriadku).

Podľa § 376 Civilného mimosporového poriadku, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkazom pohľadávky
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.